VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 123)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 290)**

z dnia 26 czerwca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 123)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 290)

26 czerwca 2019 r.

Komisje: do Spraw Kontroli Państwowej oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Andrzeja Maciejewskiego (Kukiz15)**, przewodniczącego Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, zrealizowały następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (druk nr 3490) wraz z Analizą NIK (druk nr 3539), w zakresie:

1. Części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

2. Części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, zakresie pozycji 59.

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Budzeń** dyrektor Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Ryszard Zajączkowski** zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, **Bogdan Skwarka** dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami oraz **Elżbieta Augustyniak** główny specjalista w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk**, **Sławomir Jakubczak** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Adrian Grycuk** – specjalista ds. systemu gospodarczego w Wydziale Analiz Społecznych i Ekonomicznych Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dzień dobry, witam wszystkich serdecznie.

Otwieram wspólne posiedzenie komisji: Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Witam panie i panów posłów, zaproszonych i przybyłych gości. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, z panem dyrektorem Departamentu Budżetu Władysławem Budzeniem na czele oraz przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Witamy także przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli – pana dyrektora Bogdana Skwarkę oraz przedstawiciela Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych – pana przewodniczącego Ryszarda Zajączkowskiego.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Dzisiejszy porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (druk nr 3490) wraz z Analizą NIK (druk nr 3539), w zakresie: 1) Części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe; 2) Części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, zakresie pozycji 59.

Czy są uwagi do porządku dziennego?

Nie widzę, stwierdzam zatem jego przyjęcie.

Członkowie komisji otrzymali informacje objaśniające do wyżej wymienionych części budżetowych, opinię Najwyższej Izby Kontroli oraz Biura Analiz Sejmowych.

Proponuję następującą procedurę naszego dzisiejszego posiedzenia: przedstawiciel rządu przedstawi informację (proponuję – od razu obu punktów, bo druga część to „resztówka"), potem zabiorą głos: poseł koreferent pani Elżbieta Stępień, przedstawiciel NIK oraz Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

Później, oczywiście, możliwość dyskusji i opinii.

Przechodzimy zatem do punktów dzisiejszego posiedzenia.

Proszę o zabranie głosu pana dyrektora Władysława Budzenia.

Dyrektor Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Jeżeli pan przewodniczący i szanowni państwo pozwolą, chciałbym poprosić o wystąpienie pana dyrektora Nowaka – mojego zastępcę i głównego księgowego resortu.

Główny księgowy resortu, zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Waldemar Nowak:

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, w z związku z przesłaniem Wysokim Komisjom szczegółowej informacji z wykonania budżetu państwa za 2018 rok, w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe, przedstawię jedynie zasadnicze wielkości dochodów i wydatków za ten rok.

Uzyskane dochody wyniosły 3167 tys. zł, co stanowiło 109,1% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. Najważniejszymi źródłami dochodów były wpływy z tytułu szkoleń prowadzonych dla jednostek samorządu terytorialnego – pracowników urzędów gmin, starostw powiatowych, urzędów marszałkowskich i ich jednostek organizacyjnych. Z tego tytułu uzyskano 2754 tys. zł. Drugim źródłem dochodów były zwroty kosztów postępowania przed komisjami orzekającymi do spraw naruszenia dyscypliny finansów publicznych – z tego tytułu dochody wyniosły 188 tys. zł. Trzecim zasadniczym źródłem były dochody z najmu i dzierżawy, wyniosły 105 tys. zł.

Planowane wydatki w kwocie 123 548 tys. zł zostały zwiększone o kwotę 613 tys. zł, to jest do wysokości 124 161 tys. zł. Zwiększenie wydatków dokonano na podstawie decyzji Ministra Finansów z rezerwy celowej, pozycja 59, na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej i przeznaczono te środki na termomodernizację budynku biurowego w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi.

Zrealizowane wydatki wyniosły 124 079 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatkowano 126 tys. zł, w tym głównie: na świadczenia rzeczowe na podstawie przepisów BHP, ekwiwalenty za używanie odzieży roboczej, zwroty kosztów podróży służbowych dla członków komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych i niebędących pracownikami izb oraz na koszty przejazdu świadków, którzy stawili się na wezwanie komisji.

Zasadniczą wielkość wydatków stanowią wydatki bieżące, które zostały zrealizowane w kwocie 120 515 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach. W grupie wydatków wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły 98 298 tys. zł – 81,6% wydatków bieżących. Natomiast pozostałe wydatki bieżące wyniosły 22 218 tys. zł – 18,4% wydatków. Pozostałe wydatki bieżące zostały przeznaczone między innymi na: wynagrodzenia bezosobowe, czyli wynagrodzenia dla członków komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ryczałtowe wynagrodzenia za udział w posiedzeniach dla nieetatowych członków regionalnych izb obrachunkowych, umowy o dzieło, umowy zlecenia, zakup materiałów i wyposażenia, podróże służbowe krajowe, opłaty za administrowanie i czynsz za budynki, zakup usług telekomunikacyjnych, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zakup energii i remonty.

Wydatki majątkowe wyniosły 3438 tys. zł i zostały w całości wydatkowane na: zakup 8 samochodów służbowych, niezbędnych w celu przeprowadzenia kontroli w jednostkach samorządu terytorialnego oraz na sprzęt informatyczny, w tym głównie urządzenia wie-

lofunkcyjne, kserokopiarki i oprogramowanie. Ponadto środki wykorzystano na przebudowę budynku, przeznaczonego na siedzibę Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Wynagrodzenia i pochodne zaplanowane w ustawie budżetowej na 2018 rok w łącznej wysokości 99 587 tys. zł zostały naliczone na 237 etatowych członków kolegiów oraz na 1182 osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń. Wydatkowano natomiast 98 298 tys. zł, z teg – na wynagrodzenia 83 465 tys. zł, na pochodne 14 833 tys. zł, to jest 100% planu przy faktycznym zatrudnieniu 1240 pracowników.

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, uprzejmie proszę – w imieniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji – o pozytywne zaopiniowanie przedłożonych Komisjom informacji z wykonania budżetu za 2018 rok, w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Bogdan Skwarka:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni państwo, otóż Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

Ocena ta została sformułowana w oparciu o kontrolę przeprowadzoną w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, dotyczyła ona głównie sprawozdania zbiorczego z działalności regionalnych izb obrachunkowych. Również przeprowadziliśmy kontrolę w czterech regionalnych izbach obrachunkowych, mianowicie w: Bydgoszczy, Kielcach, Łodzi i Katowicach – jako dysponentów trzeciego stopnia. Zarówno kontrola w MSWiA, jak i czterech regionalnych izbach obrachunkowych udowodniła, że gospodarka finansowa, sprawozdawczość i dochody zasługują na pozytywną ocenę NIK.

Natomiast jest jedna sprawa, która jest pewną nieprawidłowością, ale nie związaną bezpośrednio z wykonywaniem budżetu państwa. Chodzi o RIO w Kielcach, tam jest sytuacja patowa od 2014 roku. Od tego okresu nie można wybrać prezesa RIO. Były dwa konkursy przeprowadzone na to stanowisko i oba zostały unieważnione przez ministrów, jako konkursy przeprowadzone z naruszeniem prawa. Również jeden z kandydatów odwołał się do wojewódzkiego sądu administracyjnego – ten, który niby wygrał. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podtrzymał decyzję ministra o unieważnieniu tych konkursów. Niemniej jednak od, praktycznie, 2017 roku, kiedy nastąpiło unieważnienie drugiego konkursu, nic się nie dzieje, nie ma prezesa tej izby.

My wystąpiliśmy do ministra z sugestią co do rozwiązania tego problemu, zdając sobie sprawę, że jedyna możliwość, w tej patowej sytuacji, leży w zmianie ustawy a więc wystąpienie z inicjatywą ustawodawczą. Zdajemy sobie z tego sprawę, że minister nie może ingerować w funkcjonowanie regionalnych izb obrachunkowych i narzucić jakiegokolwiek rozwiązania, jeżeli odpowiednie organy izby nie przeprowadzają, bądź nie chcą przeprowadzić konkursu. Niemniej jednak jest to sytuacja patowa, która rzutuje na funkcjonowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Proszę panią poseł Elżbietę Stępień.

Poseł Elżbieta Stępień (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, panie dyrektorze, panie prezesie, drodzy posłowie, pozwolę sobie troszeczkę skrócić wypowiedź, bowiem pewne rzeczy się powtarzają.

Aktualnie dysponentem części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe, pozostaje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. W roku budżetowym 2018, w Polsce funkcjonowało 16 regionalnych izb obrachunkowych. Regionalne izby obrachunkowe

dokonując oceny gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, pomagają w zapewnieniu płynności i stabilności finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Jest to jedyny organ nadzoru nad działalnością tych jednostek, który ma za zadanie nie tylko nadzorować i kontrolować ich działalność, ale również realizować zadania o charakterze informacyjnym i szkoleniowym.

Należy podkreślić, wykonywanie przez regionalne izby obrachunkowe zwiększonej liczby zadań z tytułu postępującego zadłużania się jednostek samorządu terytorialnego, czy funkcjonowania znacznie wyższych budżetów tych jednostek, w porównaniu do okresów wcześniejszych, w związku z wydatkowaniem środków Unii Europejskiej.

Biorąc pod uwagę opinię, zarówno Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, jak również pozytywną rekomendację Najwyższej Izby Kontroli, również wnioskuję o przyjęcie pozytywnej opinii w sprawie wykonania budżetu państwa w 2018 roku, w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

W skrócie: analiza dochodów budżetowych w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe, pozwala stwierdzić, iż w 2018 roku wyniosły 3167 tys., co odpowiadało 109,1% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. Główne źródła dochodów mają trzy pochodzenia. Po pierwsze są to szkolenia przeprowadzane dla jednostek samorządu terytorialnego, po drugie – opłaty oraz dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, trzecim źródłem jest wynajem.

W budżecie na ubiegły rok założono wydatki na poziomie 124 161 tys. zł, a po zmianach 124 079 tys. zł, co stanowi 99,9% planu. W analizowanym roku wydatki bieżące w części budżetowej 80, wykonano w wysokości 120 515 tys. zł a wydatki majątkowe to 3438 tys. zł. Realizacja planu wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej nie budzi zastrzeżeń.

Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie wynosiło 1240 osób, w stosunku do roku 2017 uległo ono obniżeniu o 10 osób. Wynagrodzenie brutto w części 80 wynosiło 5607 zł i nominalnie było wyższe o 0,8% od przeciętnego wynagrodzenia w 2017 roku. Średnie wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wynosiło 4979 zł a etatowych członków kolegiów – 9124 zł. Jest to wzrost w stosunku do roku 2017 odpowiednio – 0,9% i 1,8%.

W tym punkcie po raz kolejny dotykamy problemu odejścia pracowników, powiązanego wprost z nakładami na wynagrodzenia, którymi dysponują poszczególne izby. Odejścia dotyczą głównie najbardziej wykwalifikowanej kadry, inspektorów wydziałów kontroli oraz specjalistów wydziałów analiz i szkoleń podejmujących zatrudnienie w podmiotach oferujących wyższe wynagrodzenie. Biorąc pod uwagę kilkuletni okres, w którym przyjmowany pracownik RIO nabywa wystarczających kompetencji do pełnienia funkcji kontrolnych, instruktażowych i analitycznych, wyżej wymienione straty osobowe wydają się szczególnie dotkliwe. Zgodnie z przepisami, pracownicy RIO nie mogą podejmować dodatkowego zatrudnienia. Dlatego też chciałabym po raz kolejny (trzeci lub czwarty) zaapelować, aby jednak zmiany w budżecie na rok 2020 uwzględniały podwyżki dla tej grupy osób.

Na zakończenie, w ramach budżetów w układzie zadaniowym Regionalnych Izb Obrachunkowych – w roku ubiegłym zrealizowano zadanie 1.1. Weryfikacja gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, w ramach funkcji 1. Zarządzanie państwem. Ma ono na celu zapewnienie płynności i stabilności finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Szanowni państwo, to byłoby na tyle z mojej strony i, tak jak powiedziałam na wstępie, postuluję za przyjęciem pozytywnej opinii w sprawie wykonania budżetu za rok 2018.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję pani koreferent.

Czy przedstawiciel Krajowej Rady Regionalnych Izby Obrachunkowych, pan Ryszard Zajączkowski, chciałby zabrać głos?

Proszę bardzo.

Zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Ryszard Zajączkowski:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, chciałbym podziękować za te opinie, które tutaj zostały wyrażone. Oczywiście, to jest efekt określonej pracy, związany z tym, że dbałość o finanse publiczne w tym zakresie jest jak najbardziej realizowana i przestrzegana.

W jednej kwestii chciałem dodać – pani poseł raczyła powiedzieć o odejściu kilku osób, to są dane wynikające z RB70, natomiast faktyczna skala odejść pracowników, jeśli chodzi o rok 2018, to jest ponad 109 osób na dzień dzisiejszy (w poprzednim roku również mamy odejścia na poziomie 100 osób). Fluktuacja kadr jest znacząca.

Oczywiście, zdaję sobie sprawę, że to nie jest dyskusja na wykonanie budżetu, tylko ewentualnie jego projektu na lata następne. Chciałem tylko powiedzieć, że jeśli chodzi o tę fluktuację kadr, to udało nam się zabezpieczyć w minimum 55% a więc w dalszym ciągu te odejścia są znaczące. Wynikają one z braku możliwości zatrudnienia i ogłaszania konkursów, naborów, na których ludzie, po usłyszeniu kwoty wynagrodzenia, niestety, nie podejmują pracy.

Dziękuję jeszcze raz bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę, pani poseł Stępień.

Poseł Elżbieta Stępień (PO-KO):

Szanowni państwo, właśnie nie wiem, czy jasno wybrzmiały słowa pana prezesa Zajączkowskiego, który powiedział wprost, że w ubiegłym roku odeszło 109 osób (choć z danych tutaj wynika, że jest to 10 osób) to ta liczba 109 osób, które faktycznie odeszły – to jest ta wyspecjalizowana kadra, która powinna nam dać do myślenia, co należy zrobić, żeby ten destrukcyjny proces zatrzymać.

Chciałabym również przy tej okazji podziękować Biuru Analiz Sejmowych za przygotowanie opracowania.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję.

Czy są jeszcze chętni do zadawania pytań?

Nie widzę, zamykam zatem dyskusję.

W trakcie wystąpienia pani koreferent padł wniosek o pozytywne zaopiniowanie. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania?

Nie widzę.

Stwierdzam, że komisje przyjęły informację pozytywnie.

Do przedstawienia opinii na Komisji Finansów Publicznych proponuję upoważnić panią poseł Elżbietę Stępień.

Czy pani poseł wyraża zgodę?

Czy są inne kandydatury?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw, aby pani poseł Elżbieta Stępień nas reprezentowała?

Nie słyszę.

Informuję, że protokół z posiedzenia będzie do wglądu w Sekretariacie Komisji.

Dziękuję wszystkim za przybycie.

Zamykam posiedzenie Komisji.